

Univerzita Pardubice, Dopravní fakulta Jana Pernera

Oponentský posudek diplomové práce

Název diplomové práce: Mladá Boleslav – město bez bariér
Autor práce: Bc. Miroslav Moc
Oponent (titul, jméno, příjmení, pracovní pozice, organizace): Ing. Marie Málková, v důchodu, pracovník Metodického centra odstraňování bariér, Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, z. s.

Hodnocení práce

Přístup studenta k zadanému úkolu, zvolený postup řešení z hlediska současných metod:

Autor vytvářel práci zaměřenou na odstraňování a předcházení bariér v městě Mladá Boleslav s dobrým úmyslem využití výstupů práce v praxi. Opíral se o odborné zdroje, ale současně i o ne zcela profesionální zdroje. Dále o zkušenosti osob se zdravotním postižením, zejména s omezenou schopností orientace (nevidomých a slabozrakých ze Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých, z. s. (SONS), zřejmě z pobočky v Mladé Boleslavi). Platí, že „handicap“ není odbornost, nutnost je komunikovat s širším vzorkem, lépe s metodiky. Bohužel autor nespolečně pracoval s organizacemi zastupujícími skupinu osob s těžkým pohybovým postižením, např. s Pražskou organizací vozíčkářů, z. s. (POV), která již podmínky přístupnosti u některých objektů a tras v Mladé Boleslavi zmapovala, viz www.presbariery.cz, a to podle jednotné metodiky mapování uživatelské přístupnosti schválené a doporučené MMR.

Pro sestavování uživatelského hodnocení, kritérií přístupnosti a jejich priorit je důležitý větší, širší záběr názorů a zkušeností uživatelů (např. u zastávek požadavek na manipulační prostor musí být zásadní kritérium; u vyhrazených parkovacích stání se musí uvádět více kritérií: existence varovného pásu v místě snížení nájezdu v chodníku, délka stání, typ stání atp.; u parků zajištění vodící linie atp.).

Student použil konkrétní metody k vyhodnocování bariér, následně pro jejich odstraňování částečně aplikoval požadavky vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb (tzv. bezbariérovou vyhlášku) a Metodiku k této vyhlášce.

Dosažené výsledky, jejich správnost a možnost praktického využití:

Výstupy práce měly za cíl ukázat na konkrétní chyby v řešení bezbariérových úprav budov, zastávek MHD, veřejných prostranstvích, zejména parkovacích ploch včetně přílehlých komunikací těchto staveb z pohledu jejich dostupnosti a užívání osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace ve městě. Od provedení analýzy podmínek

přístupnosti staveb, přes vyhodnocení, až po návrhy opatření, řešení úprav včetně finanční náročnosti.

Výsledky práce, i přes veškerou snahu studenta, není možno bez větších připomínek využít v praxi. Řešení podmínek přístupnosti, zejména u dopravních staveb, je velmi těžký úkol a také rozsáhlý a je opravdu třeba řešit všechny detaily (např. kontrastní zvýraznění schodiště, přesahy madel schodiště...).

Aby byly výstupy použitelné, pak by návrhy úprav na odstraňování bariér měly být a musí být jednoznačně v souladu s aktuální legislativou, pokud je nějaký požadavek nad rámec legislativy, mělo by to být v práci uvedeno (např. požadavek na přístřešek zastávek, instalaci akustického orientačního majáčku do všech budov atp.) a konkrétně u zastávek bus MHD, zejména u předložené vzorové zastávky, nesmí být žádné nedostatky. U vozidel MHD je třeba otevřít diskusi a doporučovat i vozidla umožňující dopravu v kombinaci současně dvou vozíků.

Velkým přínosem práce a příkladem dobré komunikace s uživateli se jeví zpracování podnětu na úpravu systému hlášení zastávek ve vozidlech bus MHD, tak jak je to potřebné pro cestující.

Jak práce odpovídá normám, zákonným ustanovením a předpisům:

Práce se odkazuje na aktuální předpisy, současně v ní autor upozorňuje na určitá slabá místa v legislativě, na situace, kdy a kde chybí při tvorbě bezbariérového prostředí opora v právním prostředí. Na druhou stranu zde však neuvádí požadavky na certifikaci materiálů pro řešení úprav pro nevidomé a slabozraké, požadavky na zajištění hmatového kontrastu a způsoby jeho zajištění (např. pomocí lemování hmatné dlažby hladkou dlažbou) a omylem používá nesprávnou terminologii – u zastávkové hrany uvažuje varovný pás místo požadavku na vyznačení bezpečnostního pruhu, označnick uvádí ve výšce 1200 mm (zřejmě záměna s výškou umístění JŘ), hlásič – myšlen zřejmě akustický výstup atp.

Formální náležitosti (přehlednost, úprava apod.):

Práce je celkem přehledně zpracovaná, obsahuje názorné tabulky, grafy i doplňující obrázky k textu. Autor by měl v textu z odborného úhlu pohledu více rozlišovat, co je citace z bezbariérové vyhlášky, a kde uvádí názor a výklad autorů publikací.

Obsahuje práce originální řešení vhodné pro autorské osvědčení, patent apod.? NE

Připomínky a dotazy k práci:

1. Jak vidíte za určitých technických podmínek možnost využití vysílačky VPN i pro osoby s omezenou možností pohybu používající vozík?
2. Vzorové řešení zastávky: U příkladu vzorového řešení zastávky je signální pás k označnicku vedený bez odstupe od boční stěny přístřešku, až k hraně nástupiště, jak je to správně? Kde by měl být umístěn označnick, aby byl dostupný a v jaké výšce? V návrzích úprav chybí doporučení na inteligentní označnick. U zastávek bus používá student speciální zastávkový obrubník, jak vidí jeho výhody a jaké nevýhody a proč nezvažuje student i jinou, mnohdy praktičtější variantu? QR kód

není pro všechny skupiny handicapovaných osob (vozičkáři – poloha, nevidomí – dohledatelnost).

3. V parcích je třeba klást důraz na přirozenou vodící linii z důvodu samostatného pohybu osob se zrakovým postižením, jakým způsobem se zde obvykle vytváří? K čemu je uveden a slouží v parku varovný a signální pás?
4. Jak by student vyhodnocoval u informačních tabulí dopravních staveb barevný kontrast? Jak by ho definoval?
5. V hodnocení přístupnosti textu www stránek i obecně, hraje zásadní roli typ zvoleného písma. Jaký typ by student doporučil, patkové nebo bezpatkové? Co znamená Standard Blind Friendly?

Práci klasifikuji stupněm: E dobře

V Praze dne

